

ÚLOHY

Příklad 1. Mějme graf G bez smyček, který má n vrcholů, m hran. Zkuste se přesvědčit, že platí:

- $\chi(G) \leq n$
- $\chi(G)\alpha(G) \geq n$
- $\chi(G)(\chi(G) - 1) \leq 2m$

Příklad 2. Na šachovnici rozmístěte

- co nejvíce dam tak, aby se neohrožovaly.
- co nejméně dam tak, aby ovládaly všechna pole.

Jak by se tyto úlohy daly modelovat grafem? Jaký algoritmus by nám pomohl při hledání řešení?

Příklad 3. Jak by předchozí úloha vypadala s věžemi místo dam?

Příklad 4. Platí nějaký jednoduchý vztah mezi nezávislostí a dominancí grafu?

Příklad 5. Naleznete jednoduchý vztah mezi klikovostí a barevností grafu?

Příklad 6. Vyřešte grafově pisoárový problém.

Příklad 7. Určete nezávislost, dominanci a chromatické číslo

- pro cestu o n vrcholech
- pro kružnici o $n \geq 3$ vrcholech
- pro hvězdu o n vrcholech
- pro kolo o $n \geq 4$ vrcholech
- pro úplný graf K_n
- pro úplný bipartitní graf $K_{m,n}$

Příklad 8. O grafu G víte, že je nesouvislý. Jak budete hledat jeho barevnost?

Příklad 9. Graf G nazýváme kritickým, pokud pro každý jeho vlastní podgraf H platí $\chi(H) < \chi(G)$. Graf nazýváme k -kritickým, pokud je k -barevný a kritický.

Ukažte, že každý kritický graf je souvislý.

Příklad 10. Dokažte: když je G graf, jenž je k -kritický, platí

$$\delta(G) \geq k - 1,$$

kde $\delta(G)$ označuje nejmenší stupeň vrcholu v G .

Příklad 11. Dokažte: každý k -barevný graf má alespoň k vrcholů stupně alespoň $k - 1$. Dokažte: Pro libovolný graf G platí, že

$$\chi(G) \leq \Delta(G) + 1,$$

kde $\Delta(G)$ označuje největší stupeň vrcholu v G .

OPAKOVÁNÍ DEFINIC

Definice 12. Graf G je k -barevný, pokud lze obarvit k barvami. Barevnost grafu je nejmenší počet barev potřebný k obarvení grafu.

Definice 13. Nezávislá množina vrcholů N grafu G je taková podmnožina vrcholů grafu G , jejíž žádné dva vrcholy nejsou v G spojeny hranou. Nejpočetnější nezávislá množina je nezávislá množina s největším počtem prvků; tento počet nazýváme nezávislostí grafu G .

Definice 14. Dominující množina vrcholů D grafu G je taková podmnožina vrcholů grafu G , která svou množinou sousedů pokrývá všechny zbývající uzly grafu G .

Dominance grafu G je počet vrcholů nejméně početné dominující množiny G .

Definice 15. Klika v grafu G je maximální podgraf grafu G , který je úplným grafem. Klikovost grafu je počet vrcholů v jeho největší klice.

Nezávislost grafu G značíme $\alpha(G)$.

Dominanci grafu G značíme $\beta(G)$.

Barevnost (či chromatické číslo) grafu G značíme $\chi(G)$.

Klikovost grafu G značíme $\omega(G)$.

CHALLENGE

Příklad 16. Dá se jednoduše odvodit barevnost, nezávislost a dominance u hyperkrychle?

Nebo u sítě z $m \times n$ čtverců?

Nebo ze sítě rovnostranných trojúhelníků, které tvoří samy rovnostranný trojúhelník (o straně n)? Jak by to vypadalo s grafem tvaru včelí plástve?

Příklad 17. Určete barevnost, nezávislost a dominanci u grafu definovaného rekurentně. Graf G_1 je diskrétní graf o jednom vrcholu, G_2 je trojúhelník. Graf G_n je trojice grafů G_{n-1} se třemi přidanými hranami tak, aby vzniknul "pseudo-trojúhelník".

Příklad 18. Máte graf G a rozpůlíte jeho hrany. To znamená, že každou jeho hranu nahradíte dvěma hranami, které mají uprostřed nový vrchol. Odvod'te nějaké tvrzení o barevnosti nového grafu.

Příklad 19. Co kdybychom dovolili kreslit nekonečné grafy? Jak by vypadaly dvoubarevné grafy?

Příklad 20. Jaký je maximální počet hran v dvoubarevném grafu s jednadvaceti uzly?